

§ 154

Dnr KS 2024/00369-3.1.1

**Beslut - Planeringsstrategi för aktuell översiktsplan**

**Beslut**

Planeringsstrategin daterad 7 maj 2024 antas.

**Särskilt yttrande**

Elisabeth Unell (M) anmäler särskilt yttrande enligt följande:

"Detta är ett förslag till beslut som kommunfullmäktige måste fatta eftersom vi ännu inte har fått någon ny översiktsplan på plats. Det finns många synpunkter som man kan ha på planeringsstrategin där den inte tar höjd för aktuella frågor som att lyfta trygghetsfrågorna. Stadsplanering är ett viktigt instrument för att öka tryggheten. Att vi nu antar en planeringsstrategi beror på att det ännu inte finns någon ny översiktsplan på plats.

När gällande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige i december 2017 hade vi moderater följande synpunkter:

Yrkande december 2017:

"Att en översyn görs av översiktsplanen i syfte att korta ner texter och avsnitt.

Att staden ska planeras utåt och inte på etablerade grönområden och parker.

Att översiktsplanen förordar hög byggnation mitt i centrum, det vill säga i skrapans närområde.

Att bostadsbyggnation ska vara möjligt på södra Tunbytorp.

Att översiktsplanen ska prioritera färdigställandet av Västerleden.

Att stycket om "Sju trender som utmanar framtidens Västerås" på sidan 15 utgår.

Att översiktsplanen planeras utifrån att det ska vara lätt att ta sig fram i Västerås oavsett om man går, cyklar, åker kollektivt eller bil. Tillgängligheten för biltrafik måste öka och flaskhalsar arbetas bort. Det ska vara lätt att hitta parkering i Västerås.

Att Johannisberg är ett utvecklingsområde för bostäder.

Motivering:

Översyn

Översiktsplanen skulle tjäna på att kortas ner betydligt. Avsnitt kan läggas i bilagor eller utgå för att underlätta och bredda användandet av planen.

Utveckla Johannisberg

Johannisberg ska vara kvar som utvecklingsområde och flygplatsen ska avvecklas i enlighet med tidigare intentioner. Johannisbergs har en stor potential som nytt stadsnära bostadsområde. Här går också att bygga en

kanalstad enligt moderat förslag. Västerås behöver inte ha flera flygplatser och flygplatsen begränsar även byggnation av bostäder i anslutande områden som Barkarö och Örtagården.

Det finns möjlighet att förse Johannisberg och omgivande områden med fjärr-värme. Det är också god tillgänglighet till kollektivtrafik som gör området utmärkt för byggnation.

Behåll Västerås gröna strukturer och parker

(S)-styret i Västerås planerar att förtäta på många av stadens grönområden. I förslaget till översiktsplan framgår det på flera ställen. Det är gröna lungor som är viktiga rekreationsområden för västeråsarna. Vi måste istället se till att komma igång med detaljplaner i direkt anslutning till staden som exempelvis Sätra och Johannisberg.

Det finns flera citynära områden där byggnation är möjlig utan att ta bort viktiga grönområden. Det handlar om stationsområdet, Kopparlunden, Hälla och Ängsgärdet som är mycket lämpliga för byggnation för både bostäder, handel och lättare industri.

Stora parkeringsytor i anslutning till sjukhuset kan med fördel göras om till bostäder och ersättas med parkeringshus. Rätt placering av busshållplatsen kan underlätta att åka kollektivt.

Bygg staden i anslutning till tätorten och i anslutning till befintliga serviceorter. Vi kan inte fortsätta att bara bygga staden inåt utan bygg i anslutning till tätorten och serviceorterna för att kunna ta nytta av befintlig infrastruktur. Om vi fortsätter med förtätning på stadens parker och grönområden riskerar vi att det blir nya miljonprogramsområden.

Bygg på höjden i centrala lägen

Tillåt hög byggnation mitt i centrum. I skrapans närområde ska detta vara möjligt. Centrum ska vara synligt och då gärna genom höga byggnader. Respekt behöver dock tas till viktiga kulturbyggnader när byggnation sker i direkt anslutning till dessa.

Kombinera handel/lättare industri och bostäder

Ängsgärdet och Kopparlunden är områden där vi idag planerar för en kombination av verksamheter och bostäder. Det finns fler områden som idag har handel och lättare industri där vi kan komplettera med bostäder, ett exempel är södra Tunbytorp.

Etableringsbar mark för industri och verksamheter

Planen måste tydligt visa på nya möjliga områden för industri och verksamhetsetableringar. Det beviljade bygglov till en ny postterminal ökar behovet av att snabbt bygga Västerleden. Fortsatt utveckling av Erikslund kräver att Västerleden byggs så att vi får mer mark för handel och industri. I anslutning till Anundshögsmotet finns stor potential att tillskapa stora ytor för industri och verksamhetsetableringar.

### Värderingsfrågor

Vi är tveksamma till att översiktsplanen innehåller olika trendspaningar som återfinns under "Sju trender som utmanar framtidens Västerås" på sidan 15, som till exempel Nya värderingar och livsstilar. Det är inte Västerås stads uppgift att detaljstyra människors livsstil. Skrivningar som till exempel återfinns under rubriken "Ska vi dela grejer med varandra?" kan strykas, då det inte är en kommunal uppgift att spekulera i/ha åsikter om människors val i vardagen.

### Bilen och kommunikationsytor

Nyligen fick Västerås sin 150 000 invånare. De senaste fem åren har Västerås ökat med 10 000 invånare. Det gör att det finns fler som använder vägarna. Översiktsplanen ger planeringsinriktningen för 230 000 invånare år 2050. På morgonen och eftermiddagar till kvällen är det långa köer i de flesta större korsningar, rondeller och övergångsställen.

Därför behövs en ny flödesmätning och bättre vägplaneringar som byggnation av Västerleden. Västerås ska inte fortsätta att smalna av gator och begränsa framkomligheten. Bra kommunikationer behövs för en växande stad för kollektivtrafik, bilar, cyklar och gående. Stadsplaneringen måste förhålla sig till att en mycket stor andel av Västerås befolkning är beroende av bilen. När Västerås fortsätter att växa kommer det sannolikt att bli fler bilar, vilket också framgår längre fram i översiktsplanen. I framtiden med nya färdmedel som självstyrande bilar kommer ytor att behövas för kommunikationer. I stället för att rikta udden mot bilen i sig är det bränslet som utgör den största boven, och här sker en utveckling i positiv riktning som vi ska uppmuntra.

Under avsnittet "Levande innerstad" är det viktigt att tydliggöra att det också ska gå att nå city med bil. För att möjliggöra fortsatt handel är det viktigt att det finns parkeringsplatser även i innerstaden, om den, som det står i planen "ska vara lättillgänglig för alla".

### Undvik ytterligare styrdokument

Under avsnittet "Utveckla stadens identitet och karaktär" på sidan 51 beskrivs att det behövs ytterligare policys. Behöver vi fler styrdokument? Räcker inte översiktsplanen och detaljplaner? Det finns redan en oerhörd mängd policys, planer och handlingsprogram som berör bostäder, hållbarhet, miljö, natur och infrastruktur. Att ta fram ytterligare styrdokument bidrar till att det till slut inte blir hanterbart för vare sig tjänstemän eller förtroendevalda att följa alla riktlinjer som tagits fram."

### Ärendebeskrivning

I april 2020 ändrades 3 kap. i plan- och bygglagen. Ändringen innebar att kommunfullmäktige varje mandatperiod, inom 24 månader efter ordinarie val, ska anta en så kallad planeringsstrategi. Planeringsstrategin behöver därmed antas av kommunfullmäktige senast den 11 september 2024.

Syftet med en planeringsstrategi är att stärka den kontinuerliga översiktsplaneringen och säkerställa att den är framåtsyftande och aktuell.

Planeringsstrategin innebär inte en förändring av den gällande översiktsplanen.

Om en planeringsstrategi inte antas senast 11 september 2024 så blir hela översiktsplanen inaktuell, inklusive tillhörande fördjupningar och tematiska tillägg. Kommunen uppfyller då inte längre lagens krav på att ha en aktuell översiktsplan.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 28 augusti 2024 och beslutade då att lämna följande förslag:

Förslag till kommunfullmäktige:

Planeringsstrategin daterad 7 maj 2024 antas.

### **Yrkanden**

Staffan Jansson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

### **Proposition**

Ordföranden finner att det enbart finns ett förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag, och att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med detta.

### **Kopia till**

Byggnadsnämnden